

BORSOD-ABAÚJ-ZEMPLÉN MEGYEI KORMÁNYHIVATAL

T Á J É K O Z T A T Ó

BORSOD-ABAÚJ-ZEMPLÉN MEGYE MUNKAERŐPIACI FOLYAMATAIRÓL A NEMZETI FOGLALKOZTATÁSI SZOLGÁLAT LEGFRISSEBB ADATAI ALAPJÁN 2020. NOVEMBER¹

A NYILVÁNTARTOTT ÁLLÁSKERESŐK SZÁMA, ÖSSZETÉTELE ÉS ARÁNYA

2020. november végén Borsod-Abaúj-Zemplén megye járási hivatalai összesen 39 967 fő álláskeresőt tartottak nyilván, 15,2%-kal (5,3 ezer fővel) többet, mint egy évvel korábban. Az emelkedés a koronavírus okozta járvány miatt hozott kényszerű gazdasági intézkedések hatásával áll összefüggésben, de kisebb mértékű, mint országosan. A havi növekedés júniusban 44,6 ezer fővel tetőzött, **júliustól** viszont mind országosan, mind a megyében **folyamatosan csökken a regisztrált álláskeresők száma**. A november havi csökkenés mértéke a megyében 2,5%-ot (1 ezer főt) tett ki. A megyében nyilvántartott álláskeresők számának országosból való részesedése ez évben csökkent, november végén 13,5% volt, kevesebb, mint egy éve (14,5%).

A hónap folyamán néhány járás kivételével apadt a nyilvántartott álláskeresők száma, legnagyobb mértékben, 6%-kal a kazincbarcikai és a tiszaujvárosi járásban, viszont közel ilyen mértékű emelkedés ment végbe a tokaji és a gönci járásban. Ezek az eltérések azonban továbbra is csak kisebb módosulást okoztak az álláskeresők számának megyén belüli eloszlásában. A november végi adatok szerint az álláskeresők közel fele a miskolci (9,2 ezer fő, 23,1%), az ózdi (4,9 ezer fő, 12,2%), valamint a kazincbarcikai (4,3 ezer fő, 10,9%) járásban koncentrálódott.

A hónap végén nyilvántartott álláskeresők között **20,4 ezer férfi (51%) és 19,6 ezer nő (49%)** szerepelt, az egy évvel korábbihoz csaknem azonos a férfiak és a nők számának növekedése (+15%, illetve +15,3%).

Az előző hónaphoz képest mért létszámfogyás az álláskeresők csaknem valamennyi csoportját érintette. Az átlagosnál jobban fogyott a közép- vagy felsőfokú szakképzettséggel rendelkezők és a fiatalok száma, a 8 osztálynál kevesebbet végzettké és a legidősebbeké viszont kevésbé. Ezzel együtt összetételük főbb jellemzői alig változtak. Az álláskeresők egyik meghatározó csoportját az általános iskola legfeljebb nyolc osztályát végzett személyek alkotják, számuk november végén 19,1 ezer főt (arányuk 47,8%-ot) tett ki, közülük 3,3 ezren (8,3%) nyolc osztálynál kevesebbet végeztek. A járvány munkaerőpiaci hatásaként tavasszal a középfokú végzettséggel rendelkező álláskeresők száma nőtt, ami november végére 20 ezer fő alá apadt (48,5%). Nagyobb csoportjuk szakmunkásképzőben vagy szakiskolában szerzett szakmai végzettséget (25,2%), a többiek szakközépiskolai vagy szakgimnáziumi (egy részük technikumi) szakképesítéssel rendelkezett (14,6%), vagy gimnáziumban érettségizett (8,7%). A diplomás álláskeresők száma a hónap végén 1,5 ezer főt (3,7%) tett ki.

Az álláskeresők több mint fele korábbi munkaviszonya vagy szociális rászorultsága címén pénzügyi ellátásra, támogatásra volt jogosult. 2020. november végén 7,6 ezer fő (19,1%) álláskeresősi ellátásban, 13,9 ezer fő (34,7%) pedig szociális jellegű foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesül. Az álláskeresők 46,1%-a (18,4 ezer fő) egyik jogcímen sem volt jogosult pénzügyi ellátásra.

A november végén *nyilvántartott álláskeresők aránya a gazdaságilag aktív népességhez viszonyítva 14,1% volt – 1,9 százalékponttal több, mint egy éve –, az országos mutató ennél mérsékeltebb ütemben 6,3%-ra emelkedett. Megyén belül hosszú évek óta a legalacsonyabb arány - novemberben 9% ill. 11% körüli – sok éve változatlanul a megyeszékhely térségében és a tiszaujvárosi járásban jellemző, de hosszabb ideje a megyei átlag alatt vagy annak közelében alakul még több járásban is, pl. a sárospataki, a tokaji és a mezőkövesdi járásban.*

¹ A hónap 20. napján (ún. statisztikai zárónap) megállapított adatok alapján.

HÁTRÁNYOS HELYZETŰ CSOPORTOK

2020. november végén a 16 járási hivatal nyilvántartásában összesen 4 148 fő pályakezdő szerepelt, arányuk 10,4%-ot tett ki a nyilvántartott álláskeresők között – sok éve többet, mint országosan (8,3%) -, országosból való részesedésük pedig az összlétszáménál magasabb, 16,8% volt.

A legtöbb pályakezdő álláskeresőt is a legnagyobb népességű járások tartották nyilván. Így a miskolci járási hivatalban mintegy 800, az ózdi és a kazincbarcikai járásban pedig 450 – 500 főt regisztráltak. A pályakezdő álláskeresők száma második hónapja csökken, november végi létszámuk 5,8%-kal (254 fővel) maradt el az előző havitól, az egy évvel korábbit viszont 7,3%-kal (283 fővel) múlta felül. Az éves növekedési ütem továbbra is fele akkora, mint az országos átlag.

A fiatalok többsége középfokú végzettséggel rendelkezik, novemberi arányuk 52,4%-ot tett ki a pályakezdő álláskeresők között. Köztük a szakmunkásképzőt, szakiskolát végzetek részesedése november végén 14% volt, jóval kisebb, mint a középiskolai szakképzettséggel és/vagy érettségivel rendelkezőké (38,4%). Ez utóbbiak többsége szakközépiskolát, szakgimnáziumot, technikumot végzett (24,6%), kisebb csoportjuk gimnáziumban érettségizett (13,8%). A pályakezdők között is sok az alacsony iskolai végzettségű fiatal (1,8 ezer fő, 44,3%), s köztük is vannak olyanok, akik a 8. osztály előtt abbahagyták a tanulást (276 fő, 6,7%). A pályakezdők diplomás álláskeresők száma és aránya alacsony (140 fő, 3,4%).

A tartósan, egy éven túl nyilvántartott álláskeresők száma a november 20-i zárónapon 12,7 ezer főt tett ki a megyében, 19,4%-kal (2,1 ezer fővel) többet, mint egy éve. Arányuk (31,8%) magasabb, mint országosan (27,2%).

A megyében regisztrált álláskeresők között a legalább 50 éves korosztály (13,1 ezer fő) részesedése 32,8%-ot, a 25 év alatti fiatalok száma 6,7 ezer főt, arányuk 16,7%-ot tett ki. Az előbbi csoport létszáma 19,3%-kal (2,1 ezer fővel) haladta meg az egy évvel korábbit, a fiataloké ennél jóval kisebb mértékben emelkedett (10,2%-kal, 620 fővel).

Jelentős létszámot képviselnek az álláskeresők között azok, akik sem iskolarendszerű, sem OKJ-s tanfolyami képzés során nem szereztek szakképzettséget. A hónap végén 14,9 ezer személy volt ilyen értelemben szakképzetlen a megyei álláskeresők között, 1,4 ezer fővel (10,7%-kal) több, mint egy éve. Az álláskeresők összes létszámán belüli arányuk 37%, nagyobb, mint országosan (34%).

BELÉPÉSI FORGALOM

2020. november folyamán² 3,8 ezer álláskeresőt vettek nyilvántartásba megyénk járási hivatalai, az első alkalommal regisztráltak aránya 5,4%-ot (204 főt) tett ki, tehát a túlnyomó többség már volt korábban is regisztrált álláskereső (3,6 ezer fő, 94,6%). A hónap folyamán nyilvántartásba vett álláskeresők havi létszáma jóval kevesebb volt, mint októberben (18%-kal, 835 fővel), vagy mint egy évvel korábban (28%-kal 1,5 ezer fővel). A csökkenés a pályakezdők esetében nagyobb mértékű volt, mint a nem pályakezdő álláskeresők esetében.

MUNKAERŐIGÉNYEK ALAKULÁSA

2020. november folyamán a megyei munkaadók összesen csaknem 2,7 ezer fő foglalkoztatására alkalmas üres állást jelentettek be a járási hivatalokban. Ebből közel minden harmadik állás (30,3%, 805) az elsődleges munkaerőpiacon, kétszer ennyi (69,7%, 1,9 ezer) pedig a közfoglalkoztatási programokban állt rendelkezésre.

A bejelentett összes üres állás 81%-a támogatással jött létre, 19%-a támogatás nélküli állás volt. Támogatással 2,2 ezer fő közvetítését kérték a munkáltatók, közülük 300 főt bértámogatással elsődleges munkaerőpiaci állás betöltéséhez kerestek, a közfoglalkoztatásban pedig 1,9 ezer főre volt igény. Támogatás nélkül 500 főre kezdeményeztek munkaerő-közvetítést a megyei elsődleges munkaerőpiac munkaadói.

A legtöbb új munkaerő-igényt a miskolci járásban (590 állás, 22,8%) az ózdi (334 állás, 12,9%) jelentették be, de további négy járásban (tiszaújvárosi, kazincbarcikai, putnoki, szerencsi) is 180-190 fő számára kínáltak munkát. Csaknem valamennyi járásban a közfoglalkoztatásban létrehozott átmeneti munkalehetőségek voltak többségben, az elsődleges munkaerőpiacról érkezett ajánlatok részesedése csak három járásban - a miskolci (50%), a tiszaújvárosi (79%) és a sárospataki (71%)

² A tárgyhot megelőző hó 21. napjától a tárgyhot 20. napjáig.

járásban - nagyobb. Az elsődleges munkaerőpiaci igények több mint fele a miskolci (40%) és a tiszaujvárosi (19%) járásban koncentrálódott.

A nyílt munkaerőpiaci foglalkoztatók által bejelentett összes állás 23%-a feldolgozóipari, 18,5-18,5%-a építőipari és kereskedelmi cégek munkaerőigénye volt, az új állások további, egyenként 6-7%-át vendéglátással, valamint adminisztratív szolgáltatásokat foglalkozó vállalkozások jelentették be. Az elmúlt hónaphoz képest csaknem minden tevékenységi területről kevesebb üres állást jeleztek, néhány tíz fős növekedés a kereskedelmi vállalkozások részéről figyelhető meg. 2019 novemberéhez viszonyítva a közigazgatás és az adminisztratív szolgáltatások területéről jeleztek néhány fős többletigényt, egyéb munkáltatók által jelzett munkaerőigények száma csökkent.

Az elsődleges munkaerőpiaci állások többségére most szakképzetlen dolgozók felvételét tervezték a munkáltatók. A szakképzett álláskeresőkre iránti havi kereslet mintegy 320 állás (40%) betöltésére irányult, egy-egy szakirányban többnyire 1-3 főt kerestek a megyében. Ennél nagyobb számban (10-30 fő) építményszerkezet-szerelők, bolti eladók, gépészmérnökök, lakatosok, szakácsok, irodai adminisztrátorok, valamint víz-, gáz- és fűtésszerelők, villanyszerelők, kőművesek, festő-mázolók, tehergépkocsi-vezetők közvetítését kérték.

A közfoglalkoztatás területére kért közel 1,9 ezer álláskeresőnek jellemzően segéd- vagy betanított munkát kínáltak a közfoglalkoztatók, alig 70 (4%) helyre vártak szakképzett álláskeresőt. Ezeknek az igényeknek a nagy többsége gyakorlatilag öt-hatféle szaktudással rendelkező álláskeresőkre irányult: mezőgazdasági gépszerelők, szakács, irodai ügyviteli feladatokhoz értő, valamint különféle építési szakmákban, illetve szociális vagy oktatási asszisztensi területén képzett munkavállalók alkalmazására.

CSOPORTOS LÉTSZÁMLEÉPÍTÉSEK ALAKULÁSA

Harmadik hónapja egy munkaadó sem jelentett be csoportos létszámcsökkentésre irányuló döntést a megyében. Az időközben bejelentett módosításokkal együtt 2020 január – augusztus között összesen 6 - a kereskedelem, fémmegmunkálás, villamos berendezés gyártása, vagyonkezelés, illetve számítógépes programozás területén működő - foglalkoztató döntött csoportos létszámcsökkentésről a megyében, melyek révén összesen 1458 fő munkavállaló állása kerül(t) megszüntetésre. Az állások többségét telephely bezárása miatt az ózdi, kisebb részét a miskolci és a sátoraljaújhelyi járásban számolják fel.

MUNKAHELYVÉDELMI ÉS MUNKAHELYBŐVÍTŐ BÉRTÁMOGATÁSOK IGÉNYBEVÉTELÉNEK ALAKULÁSA

A COVID-19 járvány második szakaszában, 2020. október 15-től indított támogatásra, az ún. vállalkozások munkaerő támogatására november végéig 119 vállalkozás 187 főt érintő támogatási kérelmet nyújtott be megyénkben. Ezzel a támogatással az alacsony képzettségű vagy a 25 évesnél fiatalabb álláskereső foglalkoztatásához lehet 50%-os (max.100 ezer Ft/hó) bérköltség támogatást kérni. A támogatás időtartama egységesen 5 hónap.

A november 11. és december 11. között igényelhető támogatás – ágazati bértámogatási program – révén a vendéglátás vagy a szabadidős szolgáltatások területén működő vállalkozások igényelhetik a novemberi bérköltségeik 50%-os (max. 241 500 Ft/fő, a kötelező legkisebb munkabér 150%-a) támogatását. Erre a támogatásra november végéig 77 vállalkozás nyújtott be 519 főt érintő támogatási kérelmet.

A járvány első időszakában a foglalkoztatási, szociális hátrányok mérséklése érdekében kialakított munkaerőpiaci programok keretéből, 2020. április (május) közepétől augusztus végéig igényelhető támogatások (csökkentett munkaidős foglalkoztatás támogatása, a kutatás-fejlesztés-innovációs munkakörben foglalkoztatott magasan képzett szakemberek foglalkoztatásának támogatása, munkahelyteremtő bérköltség támogatás) a megyében csaknem 10 ezer állás átmeneti fenntartását, a munkahelyteremtő bérköltség támogatással pedig 3 ezer munkahely létrehozását segítették elő.

Miskolc, 2020. december 2.